

REFERAT Ældre- og Handicapudvalget 2022-2025 d. 01-11-2022

Mødedato Tirsdag d. 01. november 2022 kl. 08:00

Mødested Salen/Udvalgsværelset, 3.s.54, Ørbækvej 100, indgang B

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Godkendelse af effekt- og økonomiopfølgningen for 2. halvår 2022.....	4
B-sag: Afrapportering på det specialiserede socialområde.....	14
B-sag: Godkendelse af studietur for udvalget i foråret 2023.....	18
C-sag: Drøftelse af forslag til opdateret værdighedspolitik for Odense Kommune.....	24
C-sag: Drøftelse af forslag til udmøntning af budget 2023.....	30
D-sag: Møde med Ældrerådet.....	35
D-sag: Orientering om opdateret strategi for rehabilitering i Ældre- og Handicapforvaltningen.....	36
D-sag: Orientering om sundhedsfagligt tilsyn og påbud i Åsum-gruppen.....	37
D-sag: Aktuelle sager.....	38
E-sag: Forslag fra byrådsgruppe F: Godkendelse af udarbejdelsen af en ny Ældrepolitik med borger	39

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.00.00-A00-27-21

Resume

Godkendelse af dagsorden til Ældre- og Handicapudvalgets møde den 1. november 2022.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkendte dagsordenen.

Udvalgsmedlem Roya Moore deltog ikke i punktets behandling.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Punkt 2: Godkendelse af effekt- og økonomifølgningen for 2. halvår 2022

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om effekt- og økonomifølgningen for 2. halvår 2022, som efterfølgende skal til godkendelse i byrådet.

Effekttopfølgningen viser følgende:

- Ambitionsniveauet er indfriet for odensemålet Flere funktionsdygtige ældre og handicappede.
- Ambitionsniveauet er ikke indfriet for udvalgsålet Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes.
- Forvaltningen kan p.t. ikke følge op på udvalgsålet Borgernes oplevelse af målopnåelse, da det ikke er muligt at sammenligne 2020 og 2022. Dette skyldes overgangen til nyt omsorgssystem, som betyder ny dokumentationspraksis og nye arbejdsgange.
- Forvaltningen vurderer i forhold til udvalgsålet Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningen, at det er lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries.
- Forvaltningen kan p.t. ikke følge op på udvalgsålet Færre forebyggelige indlæggelser. Dette skyldes, at data stilles til rådighed af Sundhedsdatastyrelsen, som har et arbejde i gang med at tilpasse data til hospitalernes nye afregningssystem.

Økonomifølgningen er baseret på de første 8 måneder af 2022 og derfor behæftet med en vis usikkerhed, da der kan ske uforudsete ting, som påvirker regnskabet senere på året. Det betyder, at årsregnskabet enten kan blive forbedret eller forværret.

Ældre- og Handicapforvaltningen forventer et mindreforbrug på 26 mio. kr. på regnskabet for 2022. Det svarer til en afvigelse på ca. 1 procent. Ved effekt- og økonomifølgningen for 1. halvår forventede forvaltningen et mindreforbrug på 15,2 mio. kr. De primære årsager til afvigelsen fra 1. halvår er en pris- og lønregulering samt tidsforskydning af projekter/opgaver til 2023.

Det forventede regnskabsresultat er med forbehold for, at Ældre- og Handicapforvaltningen bliver kompenseret for udgifter relateret til de ukrainske flygtninge. Derudover er der taget højde for den udvalgsgodkendte plan for afvikling af merforbruget fra 2019.

Effekt

Effekttopfølgningerne skaber synlighed om udviklingen i Odense og giver afsæt for politiske drøftelser og prioriteringer, der på sigt kan bidrage til realiseringen af Odensemål og udvalgsål.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Effekt- og økonomifølgning for 2. halvår 2022.
2. At der foretages opgaveflytninger og budgetændringer mellem udvalget og de øvrige udvalg jf. økonomiafsnittet.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget anbefaler indstillingen.

Udvalgsmedlem Roya Moore deltog ikke i punktets behandling.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Dette er årets anden og sidste samlede opfølgning på økonomi og effekt i 2022.

Opfølgning på udvalgets effektmål

Effektopfølgningen vedrører udvalgets udvalgsmaal samt et Odensemål.

I tabellerne nedenfor ses udviklingen i målene med udgangspunkt i de tilknyttede indikatorer.

Statusprikkerne i halvårsopfølgningerne angiver forventningerne til at indfri ambitionsniveauerne for det indeværende år og for 2023: En grøn statusprik betyder, at ambitionsniveauet forventes indfriet. En gul statusprik betyder, at det vurderes lige sandsynligt, at ambitionsniveauet indfries, som at det ikke indfries. En rød statusprik betyder, at ambitionsniveauet ikke forventes indfriet. Pil-op angiver udvikling i ønsket retning, og pil-ned angiver udvikling i uønsket retning.

Odensemål: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
Indikator 1	Andel borgere +80 år, der <i>ikke</i> modtager hjemmehjælp eller bor på plejehjem	62,7% (jan.-aug. 2021)	63,5% (jan.-aug. 2022)	● (59,2)	● (59,5)	↗
Opfølgning	Andelen af borgere, der <i>ikke</i> modtager hjemmepleje eller bor på plejehjem, ud af det samlede antal +80-årige borgere i Odense Kommune, er steget i forhold til samme periode sidste år. Dette er en positiv udvikling. Andelen af +80-årige borgere i Odense Kommune har været stigende det seneste år. Udviklingen i indikatoren afhænger hhv. af udviklingen i antallet af +80-årige borgere med hjemmepleje eller bosat på plejehjem, og af udviklingen i den ældre del af befolkningen. Sammenlignet med samme tidspunkt sidste år, er antallet af ældre borgere i Odense på 80 år og derover steget (fra 9.191 borgere i august 2021 til 9.485 borgere i august 2022). Antallet af borgere <i>uden</i> hjælp er steget (fra 5.821 i august 2021 til 6.028 i august 2022). Tallene tyder derfor på at selv om der er flere ældre borgere i kommunen (stigning i befolkningen), så har det ikke været ensbetydende med at flere af disse har haft behov for hjælp (stigning i antal borgere uden hjælp). Ambitionsniveauet for 2022 (59,2%) er nået. Ambitionsniveauet for 2023 (59,5%) forventes nået.					

Udvalgs mål: Borgernes uafhængighed af forvaltningen styrkes				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	
Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Nyeste måling			Udvikling
1. indikator	Andelen af borgere, der får reduceret antal hjemmehjælpstimer fra 1. visitation til 6 måneder efter	29% (jan.-aug. 2021)	23% (jan.-aug. 2022)	● (26%)	● (27%)	↘
Opfølgning	<p>Andelen af borgere, der har reduceret behov for hjemmehjælp 6 måneder efter 1. visitation er faldet i 2022 sammenlignet med samme tidspunkt i 2021. Det er en negativ udvikling. Dette skyldes i høj grad systemskiftet i december 2020, hvor der er sket ændringer i dokumentationspraksis ift. detaljeringsgrad samt en ændring af indsatser fra hjemmepleje til sygepleje-indsatser. Derfor er det vanskeligt at sammenligne visiteret tid på tværs af de to systemer i denne og de kommende perioder. Sidst på året vil datagrundlaget alene bero på det nye omsorgssystem, og dermed være sammenligneligt.</p> <p>Udviklingen i indikatoren afhænger af udviklingen i antallet af borgere der har mindre hjælp efter 6 måneder. Antallet af ældre borgere der er ny-visiteret til hjemmehjælp er næsten uændret sammenlignet med sidste år. Reduktionen i tid beregnes ud fra den samlede tid med hjemmehjælp, og der ses et fald i den samlede hjemmehjælp både ved start og efter 6 måneder. Det vil sige at der samlet set er færre borgere, der ny-visiteres til hjælp, og at de borgere der ny-visiteres, samlet set har behov for færre timers hjælp.</p> <p>Sammenligningen af målinger er forbundet med en usikkerhed grundet overgang til nyt omsorgssystem fra december 2020, og dermed et databrud grundet en række ændringer i dokumentationspraksis ift. leveret tid.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2022 (26%) er ikke nået. Der arbejdes hen imod at ambitionsniveauet for 2023 (27%) nåes.</p>					

Udvalgs mål: Borgernes oplevelse af målopnåelse				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	
Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Nyeste måling			Udvikling
1. indikator	Borgerens oplevelse af målopnåelse for det aftalte delmål ved målets afslutning	3,5 (nov. 2020)	3,6 (aug. 2022)	○ (-) (4,0)	○ (-) (4,1)	↘
Opfølgning	<p>Grundet overgang til nyt omsorgssystem fra december 2020, og dermed ny dokumentationspraksis og arbejdsgange, har der første været et tilstrækkeligt datagrundlag fra medio 2022. Ligeledes har det været nødvendigt at ændre datakilden. Frem til 2020 var datagrundlaget opfølgning på borgerens oplevelse om at de har nået deres delmål ved dettes afslutning. Fra 2022 er datagrundlaget en forløbsevaluering, som gennemføres ved forløbsafslutning eller minimum én gang årligt. Det er ikke muligt at sammenligneligt målingerne i 2020 og 2022, og ambitionsniveauet vil ikke være direkte overførbart.</p> <p>Borgeren angiver deres oplevelse af om de har opnået deres mål for rehabiliteringen. Borgerens oplevelse bygger på borgerens egen vurdering af målopnåelse på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren i meget høj grad har oplevet målopnåelse. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet en høj målopfyldelse.</p>					

Udvalgs mål: Borgerens oplevelse af et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere				Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	
Understøtter Odensemålet: Flere funktionsdygtige ældre og handicappede		Forrige måling	Nyeste måling			Udvikling
1. indikator	Borgerens oplevelse af samarbejdet med forvaltningens medarbejdere	3,5 (nov. 2020)	4,2 (aug. 2022)	● (4,6)	● (4,6)	↘
Opfølgning	<p>Grundet overgang til nyt omsorgssystem fra december 2020, og dermed ny dokumentationspraksis og arbejdsgange, har det første været et tilstrækkeligt datagrundlag fra medio 2022. Datakilden er ikke ændret, og det vil derfor være muligt at sammenligne data fra 2020 med 2022.</p> <p>Borgernes oplevelse af om de har haft et godt samarbejde med forvaltningens medarbejdere er steget fra 2020 til 2022 (fra 3,5 i 2020 til 4,2 i 2022). Borgernes vurdering af samarbejdet er en del af forløbsevalueringerne, som gennemføres ved forløbsafslutning eller minimum én gang årligt.</p> <p>Borgerens oplevelse bygger på borgerens egen vurdering af samarbejdet på en skala fra 1-5, hvor 5 svarer til at borgeren oplever et fremragende samarbejde. Der beregnes en gennemsnitlig score for borgerens vurdering. En høj score betyder, at borgeren har oplevet et godt samarbejde med medarbejderen.</p> <p>Ambitionsniveauet for 2022 (4,6) er endnu ikke nået. Forvaltningen arbejder på at opnå ambitionsniveauet for 2023 (4,6).</p>					

Udvalgsmål: Færre forebyggelige indlæggelser		Forrige måling	Nyeste måling	Forventning 2022 (ambition)	Forventning 2023 (ambition)	Udvikling
<i>Understøtter Odensemålet: Et sundere Odense</i>						
1. indikator	Andel borgere indlagt med en forebyggelig diagnose	- (-)	- (-)	- (-)	- (-)	-
Opfølgning	Data stilles til rådighed af Sundhedsdatastyrelsen, der fortsat har et arbejde i gang med at tilpasse data til hospitalernes nye afregningssystem (LPR3). Data er derfor p.t. ikke til rådighed i den form, der ønskes til belysning af denne indikator. Der er derfor fortsat ingen data for dette udvalgsmål.					

Opfølgning på Ældre- og Handicapudvalgets driftsområder

Økonomiopfølgningen er baseret på de første 8 måneder af 2022 og derfor behæftet med en vis usikkerhed, da der kan ske uforudsete ting, som påvirker regnskabet senere på året. Det betyder, at årsregnskabet enten kan blive forbedret eller forværret.

Ældre- og Handicapforvaltningen forventer et mindreforbrug på 26 mio. kr. på regnskabet for 2022. Det svarer til en afvigelse på ca. 1 procent. Ved effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår forventede forvaltningen et mindreforbrug på 15,2 mio. kr. De primære årsager til stigningen i mindreforbruget er pris- og lønreguleringen samt tidsforskydning af projekter/opgaver.

Det forventede regnskabsresultat er med forbehold for, at Ældre- og Handicapforvaltningen bliver kompenseret for udgifter relateret til de ukrainske flygtninge. Derudover har forvaltningen taget højde for den udvalgsgodkendte plan for afvikling af merforbruget fra 2019.

Tabel 1 – Forventet regnskab for 2022

2022-priser – 1.000 kr.	Korrigeret budget 2022	Forventet regnskab 2022*	Afvigelse med udgifter til ukrainske flygtninge	Heraf udgifter til ukrainske flygtninge	Afvigelse uden udgifter til ukrainske flygtninge
Service:					
Med overførselsadgang	2.519.875	2.495.175	24.700		24.700
Projekter med ekstern finansiering	1.084	1.084	0		0
Service i alt	2.520.959	2.496.259	24.700		24.700
Særlige Driftsområder:					
Med overførselsadgang	-56.330	-56.830	500	763	1.263
Særlige Driftsområder i alt	-56.330	-56.830	500		
I alt	2.464.629	2.439.429	25.200	763	25.963

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

* I forventet regnskab 2022 er indregnet udgifter til ukrainske flygtninge.

Tabel 2 viser det forventede årsregnskab fordelt på hovedområder.

Tabel 2 - Forventet årsregnskab fordelt på hovedområder

Mio. kr.	Budget	Forventet regnskab	Afvigelse*
Drift (Udkørende grupper, plejehjem, botilbud, dagtilbud, bostøtte m.v.)	1.014,3	1.024,3	-10,0
Myndighed (Bevilling af rehabiliteringsforløb, hjælpemidler, køb og salg på det specialiserede socialområde m.v.)	1.262,3	1.242,6	19,7
Sundhed (Akkutteamet, Center for sundhed og forebyggelse m.v.)	68,9	65,6	3,3
Understøttende funktioner (Økonomi & HR og Politik, Strategi & Udvikling)	118,0	105,8	12,2
Samlet eksklusive projekter	2.463,5	2.438,3	25,2
Projekter med ekstern finansiering	1,1	1,1	0,0
Samlet	2.464,6	2.439,4	25,2

Note: -=merforbrug, +=mindreforbrug

Det specialiserede socialområde

Forvaltningen forventer en samlet afvigelse på 13,5 mio. kr. på det specialiserede voksenområde. Heraf kan 6,4 mio. kr. henføres til driften af forvaltningens egne tilbud (botilbud, dagtilbud samt udekørende grupper på det specialiserede område).

De primære forklaringer på afvigelsen er, at der er en stigning på 7 borgere, der har behov for et botilbud. Derudover er der også en stigning i gennemsnitsprisen på både midlertidige botilbud og længerevarende botilbud, som både er på kommunens egne pladser og udenbys pladser. På aktivitets- og samværstilbud er der ligeledes en stigning på 13 borgere.

Det specialiserede socialområde bliver også afrapporteret som et særskilt punkt på udvalgsdagsordenen.

Drift

På driften af forvaltningens tilbud er der et merforbrug på 10 mio. kr. (se tabel 3).

Tabel 3 - Drift af forvaltningens tilbud

Mio. kr.	Budget	Forventet regnskab	Afvigelse
Udkørende grupper	234,7	251,4	-16,6
Plejehjem	363,1	365,7	-2,6
Botilbud, dagtilbud, bostøtte m.v.	216,2	216,7	-0,6
Øvrige driftsområder	200,3	190,5	9,8
Samlet	1014,3	1.024,3	-10,0

-=merforbrug, +=mindreforbrug

I de udkørende grupper er der et merforbrug, som primært relaterer sig til de grupper, som leverer hjemmepleje og sygepleje. Årsagen er rekrutteringsudfordringer og sygefravær, som har medført et øget forbrug af vikarer fra private firmaer. Nogle udkørende gruppers regnskab er yderligere forværret af, at den leverandør forvaltningen har indkøbsaftale med ikke har kunne imødekomme efterspørgslen på akutvagter.

På plejehjemmene er det forventede merforbrug blevet reduceret siden først halvårsopfølgning, hvilket især skyldes, at plejehjemmene har modtaget

- midler fra projektet 'Fra ledig til velfærdsmedarbejder' fra Økonomiudvalget.
- midler fra projektet 'Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen' fra en pulje under Socialstyrelsen.
- en positiv midtvejsregulering, som betyder, at plejehjemmene har fået opskrevet deres budgetter.

Der er også lav gennemsnitlig belægning på plejehjemmene. Forvaltningen har derfor fokus på området og har nedsat en arbejdsgruppe, som skal komme med forslag til, hvordan belægningsprocenten kan blive hævet. Årsagen er, at høj belægning medfører optimal udnyttelse af plejehjemskapaciteten og personaleresourcerne.

På området for botilbud, dagtilbud, bostøtte mv. er det forventede merforbrug ligeledes blevet reduceret, og det forventede regnskab er nu næsten i balance.

De øvrige driftsområder - som blandt andet omfatter Natgruppen, OK Aktiv og Byhuset - har et samlet mindreforbrug, hvilket bidrager til at forbedre det samlede forventede regnskab for driften.

Myndighed

I Myndighed er der et forventet mindreforbrug på 19,7 mio. kr. Regnskabet omfatter flere områder med mer- og mindreforbrug. I de følgende afsnit redegøres der for de væsentligste af dem.

Områder med mindreforbrug

På området for kommunal og privat hjemmepleje er der et mindreforbrug på 13,4 mio. kr., som dels skyldes, at der har været færre borgere med behov for indsatser efter serviceloven end forventet. Dels, at forvaltningen har fået en kompensation for den demografiske udvikling, der er 7,7 mio. kr. højere end den seneste befolkningsprognose tilsiger.

På området for kropsbårne hjælpemidler er mindreforbruget på 5,7 mio. kr., som primært skyldes en gunstig midlertidig indkøbsaftale på stomiprodukter, som udløber med udgangen af 2022.

På den selvvalgte hjælperordning (§ 94) er der et mindreforbrug på 4,4 mio. kr., som primært skyldes indførslen af arbejdsmiljølovens regel om, at den ansatte skal have en sammenhængende hvileperiode på mindst 11 timer inden for hver periode på 24 timer.

Til friplejehjemmene i Odense er der et mindreforbrug på 4,3 mio. kr. Det skyldes, at der er færre borgere fra Odense på friplejehjemmene end forudsat i budgettet.

Områder med merforbrug

Til det udenbys tilbud Kofoedsminde, som er et sikret tilbud for dømte udviklingshæmmede, er der et merforbrug på 1,5 mio. kr. Kofoedsminde er objektivt finansieret, hvilket betyder, at udgifterne til pladserne fordeles mellem kommunerne baseret på befolkningstal. Og da antallet af pladser er blevet udvidet, medfører det et merforbrug.

På området for køb og salg af pladser på det specialiserede område er der et merforbrug på 12,2 mio. kr., hvilket primært er i Forløb Medfødt hjerneskade. Årsagerne er flere. For det første er der flere borgere med behov for et botilbud. For det andet er gennemsnitspriserne på botilbudsområdet steget, og for det tredje er der flere borgere med behov for et aktivitets- og beskæftigelsestilbud.

Til Kommunikationscenter Odense forventes et merforbrug på 2,0 mio. kr., som blandt andet skyldes en stigning i antallet af borgere med behov for hjælpemidler.

Sundhed

I Sundhed er der et forventet mindreforbrug på 3,3 mio. kr. Regnskabet er blandt andet omfattet af et mindreforbrug til medarbejdere med specialistkompetencer på sundhedsområdet og et merforbrug på Lysningen, som skyldes udgifter til brugen af vikarer.

Understøttende funktioner

De understøttende funktioner (stabene) har et mindreforbrug på 12,2 mio. kr., som blandt andet relaterer sig til de områder, som er beskrevet nedenfor.

- Med økonomiaftalen for 2022 blev der afsat midler til etablering af sundhedsklynger, som skal skabe bedre og mere sammenhængende patientforløb og styrke samarbejdet på tværs i sundhedsvæsenet. Midlerne – som svarer til 1,4 mio. kr. for Odense Kommune – forventes at blive flyttet til Sundhedsforvaltningen.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 2,5 mio. kr. til Sundhedsfaglig opkvalificering. Mindreforbruget skyldes, at ikke alle planer kan gennemføres i år.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 1 mio. kr. på investeringer i velfærdsteknologi. Mindreforbruget skyldes, at det i 2022 ikke har været muligt at prioritere afprøvning af nye teknologier på grund af fokus på implementering af eksisterende teknologier.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 0,8 mio. kr. til en vidensbase med kliniske instrukser. Mindreforbruget skyldes, at forvaltningen har anskaffet sig en billigere løsning end forventet.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 2 mio. kr. til Nexus (omsorgssystem). Mindreforbruget er del af den finansieringsplan, som omfatter den samlede kontraktperiode med KMD.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 1,5 mio. kr. i de to stabe. Mindreforbruget skyldes generel tilbageholdenhed grundet administrationsanalysen.
- Forvaltningen forventer et mindreforbrug på 0,7 mio. kr. til et ruteplanlægningssystem, som ikke er blevet klar til at blive taget i brug.

Opfølgning på udgifter til ukrainske flygtninge

Situationen omkring Ukraine har medført øgede udgifter i Odense Kommune. Ældre- og Handicapforvaltningen har pr. 31. august afholdt i alt 0,4 mio. kr. til indkvartering.

Forventningen for udgifterne hele året skønnes til ca. 0,8 mio. kr. Forventningen er dog behæftet med stor usikkerhed, da det vil afhænge af, hvor mange ukrainere, der kommer til Odense, og hvor længe de bliver. Derfor følges udgifterne på området tæt og løbende.

I Økonomiaftalen for 2023 kompenseres kommunerne for Ukraine udgifter pr. 30. april 2022. Odenses andel af kompensationen udgør samlet 6,4 mio. kr.

Kompensation for resten af året er endnu usikker, og den vil afhænge af en senere drøftelse mellem regeringen og KL. Endvidere vil eventuel yderligere kompensation blive set i forhold til det samlede regnskab 2022.

Resten af året fortsætter forvaltningerne med at afholde de nødvendige udgifter til ukrainere. Kompensationen for de afholdte udgifter i forvaltningerne, vil blive håndteret ved Regnskab 2022.

Budgetændringer og opgaveflytninger

Med sagen flyttes budgetter mellem udvalg som følge af budgetændringer og opgaveflytninger.

Af tabellen herunder ses nettoflytningen mellem hhv. Ældre- og Handicapudvalget og By- og Kulturudvalget, Ældre- og Handicapudvalget og Sundhedsudvalget samt Ældre- og Handicapudvalget og Borgmesterforvaltningen.

Udvalg	2022	22-PL	2023	23-PL	2024	23-PL	2025	23-PL
Økonomiudvalget		-911.000		-280.000				
By- og Kulturudvalget		-1.764.967						
Sundhedsudvalget		2.908.372		-209.850		-209.850		-209.850

De enkelte budgetflytninger er udspecificeret på opgave- og udvalgsniveau i økonomiafsnittet.

Økonomi

Effekt- og økonomiopfølgningen for 1. halvår 2022 har ingen påvirkning af Odense Kommunes kassebeholdning.

I nedenstående tabeller fremgår en udspecificering af de bevillingsmæssige konsekvenser af indstillingspunkterne.

Effektiviseringsstrategi 2024

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2022	2023	2024	2025	2026 og frem
Effektiviseringsstrategi 2024	Service	BKU	0	0	309.000	309.000	309.000
	Service	ÆHU	0	0	337.000	337.000	337.000
	Service	BSU	0	0	13.000	13.000	13.000
	Service	BUU	0	0	176.000	176.000	176.000
	Service	KMU	0	0	-303.000	-303.000	-303.000
	Service	SUU	0	0	-532.000	-532.000	-532.000
	Total			0	0	0	0

I forbindelse med effekt- og økonomiopfølgningen 2. halvår flyttes en del af effektiviseringskravet 2024 og frem til Klima- og Miljøudvalget og Sundhedsudvalget. Flytningen er beregnet på baggrund af den objektive andel af effektiviseringskravet for 2024 og frem. Effektiviseringskravet 2024 og frem udmøntes til Klima- og Miljøudvalget og Sundhedsudvalget for at sikre at alle udvalg bidrager ind i Odense Kommune samlede effektiviseringsstrategi.

Udgifter til dækning af Brandvagter

Beskrivelse – kr.	Styrings-område	Udvalg	2022 22-PL	2023 23-PL	2024 23-PL	2025 23-PL	2026 og frem 23-PL
Brandvagter	Anlæg	BKU	-1.964.967				
	Service	ÆHU	1.964.967				

I relation til anlægsprojektet vedr. "Brandsikkerhed på plejecentre" er der udgifter til Brandvagter på de plejecentre, hvor arbejdet endnu ikke er udført. Midlerne overføres fra By- og Kulturudvalget til Ældre- og Handicapudvalget og konverteres fra anlæg til drift i 2022.

Etablering af garage i Minibo, Holluf Pile

Beskrivelse – kr.	Styrings-område	Udvalg	2022 22-PL	2023 23-PL	2024 23-PL	2025 23-PL	2026 og frem 23-PL
Etablering af garage i Minibo, Holluf Pile	Service	ÆHU	-200.000				
	Anlæg	BKU	200.000				

Der skal etableres en garage i Minibo, Holluf Pile. Midlerne overføres fra Ældre- og Handicapudvalget til By- og Kulturudvalget og konverteres fra drift til anlæg i 2022.

Rekruttering til ældreområdet

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2022	2023	2024	2025
Rekruttering til ældreområdet	Service	ØKU	-196.000	-280.000		
Rekruttering til ældreområdet	Service	ÆHU	196.000	280.000		
Total			0	0	0	0

I forbindelse med budgetindsatsen, som skal styrke rekrutteringen i Ældre- og Handicapforvaltningen, flyttes 0,2 mio. kr. i 2022 og 0,3 mio. kr. i 2023 fra Økonomiudvalget til Ældre- og Handicapudvalget til en etårig projektstilling forankret direkte i Ældre- og Handicapforvaltningen. Stillingens primære arbejdsområde er kommunikation, tekstarbejde og diverse projektopgaver vedr. rekruttering.

Onboarding af nye ansatte i Ældre- og Handicapforvaltningen

Beskrivelse	Styrings-område	Udvalg	2022	2023	2024	2025
Onboardingsforløb	Service	ØKU	-715.000			
Onboardingsforløb	Service	ÆHU	715.000			
Total			0	0	0	0

Som en del af indsatsen for rekruttering og fastholdelse af velfærdsmedarbejdere flyttes der 0,7 mio. kr. i 2022 til Ældre- og Handicapudvalget til indsatser vedrørende onboarding af nyansatte medarbejdere. Indsatserne har overordnet set til formål at sikre nyansatte en god opstart gennem fokus på en ensartet faglig og kvalitativ tilgang til opgaveløsningen samt reducere udskiftning blandt nyansat personale.

Regulering af bevillingsoverflytninger ifm. oprettelse af nye enheder indenfor Regnskab og Løn og Personale

Med budgetforliget for 2022 blev det besluttet at gennemføre en effektivisering og standardisering på det administrative område, der skal frigøre et provenu på 10,0 mio. i 2022 og 20,0 mio. kr. årligt fra 2023 og frem.

Hovedgrebet er en samling af de understøttende administrative funktioner indenfor Regnskabs- og Løn & Personaleområdet. Den 22. juni 2022 godkendte byrådet en overflytning af budget fra forvaltningerne til Økonomiudvalget til drift af de nye enheder. De nye enheder træder i kraft med virkning fra 1. januar 2023.

Siden behandlingen den 22. juni 2022 er der sket kvalificering af de konkrete opgaver, opgavesnit og overflytninger af medarbejdere. På den baggrund har det været nødvendigt at revurdere budgetoverflytningerne fra udvalgene til Økonomiudvalget svarende til nedenstående.

Styrsingsområde service, kr., 2023-pl 2023 og frem	HR	Løn og Personale	Regnskab	I alt
Økonomiudvalget	13.440.629	-731.297	0	12.709.332
By- og Kulturudvalget	245.221	-198.551	0	46.670
Ældre- og Handicapudvalget	0	-217.311	-24.144	-241.455
Beskæftigelses- og Socialudvalget	0	-56.425	-8.484	-64.909
Børn- og Ungeudvalget	0	0	0	0
Klima- og Miljøudvalget	0	0	0	0
Sundhedsudvalget	0	0	0	0
I alt til nye enheder under Økonomiudvalget	-13.685.850	1.203.584	32.628	-12.449.638

Flytning af opgaver mellem Ældre- og Handicapudvalget og Sundhedsudvalget

Beskrivelse	Styrsingsområde	Udvalg	2022 22-PL	2023 23-PL	2024 23-PL	2025 23-PL	2026 23-PL
Byens Køkken og Måltidsakademiet	Service	SU	321.069	206.404	206.404	206.404	206.404
	Service	ÆHU	-321.069	-206.404	-206.404	-206.404	-206.404
Caféerne og Gæstekok	Service	SU	70.435	-17.261	-17.261	-17.261	-17.261
	Service	ÆHU	-70.435	17.261	17.261	17.261	17.261
Center for Kræftrehabilitering	Service	SU	12.940	-1.148	-1.148	-1.148	-1.148
	Service	ÆHU	-12.940	1.148	1.148	1.148	1.148
Center for Mental Sundhed	Service	SU	-538	-6.407	-6.407	-6.407	-6.407
	Service	ÆHU	538	6.407	6.407	6.407	6.407
Center for Sundhed og Forebyggelse	Service	SU	30.026	-4.466	-4.466	-4.466	-4.466
	Service	ÆHU	-30.026	4.466	4.466	4.466	4.466
Chef for Sundhed	Service	SU	-624	-641	-641	-641	-641
	Service	ÆHU	624	641	641	641	641
Forebyggende hjemmebesøg	Service	SU	335.164	301.756	301.756	301.756	301.756
	Service	ÆHU	-335.164	-301.756	-301.756	-301.756	-301.756
Genoptræning	Service	SU	114.482	-47.728	-47.728	-47.728	-47.728
	Service	ÆHU	-114.482	47.728	47.728	47.728	47.728
Lysningen	Service	SU	443.990	4.249	4.249	4.249	4.249
	Service	ÆHU	-443.990	-4.249	-4.249	-4.249	-4.249
Sundhedsklinikkerne	Service	SU	104.996	-14.760	-14.760	-14.760	-14.760
	Service	ÆHU	-104.996	14.760	14.760	14.760	14.760
Vederlagsfri fysioterapi	Service	SU	0	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000
	Service	ÆHU	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Sundhedsklynger	Service	SU	1.423.000				
	Service	ÆHU	-1.423.000				
Lysningen - Ramme for medarbejdernes hverdag	Service	SU	53.432				
	Service	ÆHU	-53.432				
Genoptræn.dk	Service	SU		370.152	370.152	370.152	370.152
	Service	ÆHU		-370.152	-370.152	-370.152	-370.152
Samlet	Service	SU	2.908.372	-209.850	-209.850	-209.850	-209.850
	Service	ÆHU	-2.908.372	209.850	209.850	209.850	209.850

Alle beskrivelser omhandler flytning af opgaver fra Ældre- og Handicapforvaltningen til Sundhedsforvaltningen.

Punkt 3: B-sag: Afrapportering på det specialiserede socialområde

00.01.00-A00-6-21

Resume

I efteråret 2020 besluttede udvalgene, hvordan forvaltningerne skal arbejde med holdbare og langsigtede løsninger på det specialiserede socialområde. Det skyldes et øget pres på det specialiserede socialområde, herunder børne- og ungeområdet, udsatte voksne, borgere med sindslidelse og voksne handicappede, hvilket har udfordret økonomien på området.

Der blev derfor igangsat forskellige tiltag på tværs af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen og Borgmesterforvaltningen.

Denne sag afrapporterer på det arbejde.

Sagen indeholder to forskellige delafrapporteringer:

- Forventninger til regnskab 2022.
- Afrapportering af status på arbejdet i tre indsatsspor.
 1. Alderssnit
 2. Leverandørstrategi og tilbudsvifte
 3. Kontraktstyring og kontraktforhandling

Den økonomiske afrapportering viser, at der forventes et merforbrug på 12,6 mio. kr. svarende til en afvigelse på 0,9 %.

Forvaltningerne vurderer arbejdet med de tre indsatsspor efter en trafiklysmode, hvor implementeringen enten er grøn, gul eller rød. Det er forvaltningernes vurdering, at økonomien er gul. For de tre indsatsspor gælder:

- Indsatsspor 1 - Alderssnit, vurderes gul, da arbejdet har god fremdrift, men potentialet for 2022 forventes kun delvist indfriet.
- Indsatsspor 2 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte, vurderes gul, da arbejdet kun er i proces og der mangler en konkretisering af effektmål og beregninger for effektmål og beregninger af gevinstrealisering.
- Indsatsspor 3 - Kontraktstyring, vurderes rød, da arbejdet er i gang, men der skal udarbejdes en ny beregningsmetode, hvorfor sagstal og forventet effektivisering først vil være med i næste afrapportering.

Effekt

Når arbejdet med anbefalingerne er fuldt implementeret, forventer forvaltningerne, at genopretningen af det specialiserede socialområde vil have en effekt på flere af Odensemålene.

Flere borgere kommer i uddannelse og job

Når flere borgere får den hjælp de har brug for, er forudsætningen for at komme i job og uddannelse bedre.

Flere funktionsdygtige ældre og handicappede

Med et større fokus på styring af det specialiserede socialområde betyder det, at flere borgergrupper får hjælp og bliver funktionsdygtige, herunder ældre og handicappede.

Børn og unge bliver klar til fremtiden

Investering i det specialiserede socialområde betyder, at der kan skabes de bedst mulige rammer for, at børn med forskellige forudsætninger trives og bliver klar til fremtiden.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender afrapporteringen.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Forventninger til regnskab 2022

Økonomien for 2022 vurderes gul, da der forventes et merforbrug på 12,6 mio. kr.

Det forventede merforbrug skyldes en forventet stigning i både udgifterne på børne- og voksenområdet.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen forventer en samlet afvigelse på 20,7 mio. kr. på børneområdet mellem 2. og 4. afrapportering.

På anbringelsesområdet er de forventede udgifter steget med 14 mio. kr. Årsagen hertil er en stigning i gennemsnitsprisen på 5 % samt en mængdestigning på ni helårspersoner. Forvaltningen har hen over sommeren haft tre familier med i alt 14 børn, hvor der er foretaget en indgribende foranstaltning. Derudover har få eksisterende sager ændret anbringelsestype og derved fået en markant udgiftsstigning.

På det forbyggende område er de forventede udgifter steget med 6,7 mio. kr. mellem 2. og 4. afrapportering. Årsagen hertil skyldes en mængdestigning på 98 helårspersoner. 35 % kan henholdes til en generel mængdestigning på tværs af det forebyggende område, hvor 65 % af mængdestigningen kan henholdes til fast støttekontaktperson. Der ses en stigning i brugen af ekstern leverandør, men hovedsagelig en stigning til det interne korps i Beskæftigelses- og Socialforvaltningen. Der er i den forbindelse pr. 1. august 2022, ansat 12 medarbejdere og en leder.

På statsrefusion for særligt dyre enkeltsager, forventes en merindtægt på 3 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med udgiftsstigningen på anbringelsesområdet.

Ældre- og Handicapforvaltningen forventer en samlet afvigelse på 13,5 mio. kr. på det specialiserede voksenområde, svarende til en afvigelse på 11 mio. kr. mellem 2. og 4 afrapportering.

De primære forklaringer på afvigelsen er, at der er en stigning på syv borgere, der har behov for et botilbud. Udover stigningen i antallet af borgere er der også en stigning i gennemsnitsprisen på både § 107 og § 108 på henholdsvis 3,9 % og 3,4 %. På aktivitets- og samværstilbud er der ligeledes en mængdestigning på 13 helårspersoner.

Børn- og Ungeforvaltningen forventer en samlet stigning i udgifterne på 0,6 mio. kr. på børneområdet mellem 2. og 4. afrapportering.

På anbringelsesområdet er de forventede udgifter steget med 4,3 mio. kr. Årsagen hertil er en stigning i gennemsnitsprisen på 2 % samt en mængdestigning på en helårsperson.

På det forebyggende område er de forventede udgifter steget med 1,4 mio. kr. Årsagen hertil er et fald i antal helårspersoner på fire og en stigning i gennemsnitsprisen på 1 %. Stigningen kan primært henledes til ydelserne aflastning og døgnophold for børn sammen med deres forældre.

På øvrige områder er forventningen til udgifterne nedjusteret med 1,0 mio. kr. grundet aktivitetsforskydning i boligsager fra 2022 til 2023.

Under særlige driftsområder er udgifterne til kontante ydelser steget med 1,2 mio. kr., hvilket kan tilskrives en stigning i antallet af ansøgninger og dermed flere bevillinger til tabt arbejdsfortjeneste. På statsrefusion for særligt dyre enkeltsager, er indtægtsforventningen opjusteret med -5,3 mio. kr. som følge af indregning af sager under ungdomskriminalitetsnævnet, hvor der må hjemtages refusion tilbage til 2019.

Afrapportering af status på arbejdet i de tre indsatsspor

Spor 1 - Alderssnit

Arbejdet med indsatssporet udviser god fremdrift, og potentialet for indsatssporet forventes tæt på indfriet i 2022, hvorfor indsatssporet vurderes gult. Potentialet for indsatssporet er opnået ved en omlægning af den eksterne støttekontaktpersonsordning samt ved at anvende alternative indsatser end senanbringelser af unge over 15 år. Dette har samlet set givet et fald i antallet af senanbragte og eksterne støttekontaktpersoner. Samlet set er der indfriet et potentiale på 2,5 mio. kr. i 2022. Fra 2023 og frem forventes det fulde potentiale at kunne blive indfriet.

Spor 2 - Leverandørstrategi og tilbudsvifte

Forvaltningerne har aktivt arbejdet med at analysere målgrupper, for at afsøge hvor der kan være et økonomisk og fagligt potentiale at hente. Med leverandørstrategien bestræber vi os på at have en bred tilbudsvifte, så vi hele tiden er i stand til at tilbyde de rette tilbud og sikre de bedste vilkår for at skabe effekt af og udvikling i borgernes forløb.

Analyserne har ført til følgende tre områder, som der arbejdes på.

Hjemtagelse og placering i Odense-tilbud for børn, unge og voksne med multiple funktionsnedsættelser

Analyse er udarbejdet med det formål at estimere et provenu ved hjemtagelse af borgere med multiple funktionsnedsættelser fra udenbys tilbud og oprette et målrettet Odense-tilbud til gruppen og er et samarbejde mellem Børn- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Ældre- og Handicapforvaltningen. Analysen fokuserer på potentialet ved at etablere et specialiseret døgn- og dagtilbud inkl. aflastning, der fleksibelt kan rumme en bred målgruppe, der omfatter børn, unge og voksne. Ud over at skabe høj grad af fleksibilitet, vil der være stordriftsfordele og fordele i forhold til pladsoptimering. Et specialiseret tilbud vil også kunne tilgodese eventuelle ændringer i målgruppernes størrelse. Tilbuddet vil derfor kunne tage højde for en eventuel usikkerhed i den forventede efterspørgsel i denne brede målgruppe.

Analysen peger på, at der både er et økonomisk potentiale samt potentialer knyttet til de øvrige tre pejlemærker i Leverandørstrategien faglighed, effekt og nærhed. Forvaltningerne er lige nu i proces med at udregne de økonomiske konsekvenser på indtægtssiden. Derudover er forvaltningerne i proces med By- og Kulturforvaltningen for at klarlægge en tidshorisont og estimering af anlægsudgifter.

Analysen forelægges udvalgene i foråret 2023.

Potentialeanalyse af familiecenter med internt skoletilbud - En indgang til hjælp til hele familien

Børn- og Ungeforvaltningen er udfordret af manglende eller utilstrækkelige undervisningstilbud til elever, der har behov for et helhedsorienteret tilbud med både en behandlingsdel og en undervisningsdel. Odense Kommune har ikke selv et helhedsorienteret tilbud, og er derfor henvist til at gøre brug af private dagbehandlingstilbud med intern skole beliggende i andre kommuner. Det betyder, at der hver dag er børn som må befordres over store afstande med taxi for at komme i skole. Det er en udfordring for børn, der i forvejen er sårbare, og det er en stor økonomisk udskrivning til både skoletilbud, behandling og befordring. Målgruppen er derudover karakteriseret ved, at forældrene ofte har behov for en længerevarende indsats for at kunne løse konkrete problematikker omkring deres barn i familien. Ambitionen er derfor, at Odense Kommune udvikler et relevant og fleksibelt høj kvalitetstilbud, som imødekommer børn og familiers samlede behov i de situationer, hvor der er brug for en helhedsorienteret tilgang. Der er lovende erfaringer med integration af familiebehandling og undervisning eksempelvis via familieklasser, hvor forældrekompetencen understøttes i en skolekontekst, så børnene får de bedste betingelser for udvikling. Analysen forelægges udvalgene i foråret 2023.

Danmarks bedste børnehjem - visioner for anbringelsesområdet

Børn- og Ungeforvaltningen har igangsat en faglig undersøgelse af anbringelsesområdet. Den skal udmønte sig i en række handlemuligheder og modeller som sikrer, at forvaltningen agerer fagligt og økonomisk ansvarligt. Det er et område med både store menneskelige og økonomiske konsekvenser, som derfor også kræver grundig analyse og anbefalinger inden evt. nye handlemuligheder. Ambitionen er, at Odense Kommune videreudvikler relevante og fleksible høj kvalitetstilbud som imødekommer børn og familiers behov i en anbringelsessituation og i en situation, hvor der er brug for særlige specialpædagogiske rammer. Relevante tilbud, der er etableret på baggrund, af analyserede behov og politiske ønsker for udviklingen af Odense Kommunes anbringelsesområde. Fleksible tilbud der kan tilpasses og justeres for at sikre de bedste vilkår for effekt og udvikling i borgernes forløb.

Anbringelsestilbuddet skal tænkes sammen med en bredere vifte af tilbud, som er meget mere end bare anbringelsen af et barn. Et anbringelsestilbud med en bred spændvidde vil bidrage til at hjælpe anbragte børn godt på vej i livet, samtidigt med at vi sikrer økonomisk ansvarlige løsninger.

Analysen forelægges udvalgene i foråret 2023.

Spor 3 - Kontraktstyring

Den nuværende beregningsmetode er vurderet til at være for snæver, og medtager ikke alle de opnåede gevinster i de kontraktforhandlinger der foregår. Forvaltningerne har på det grundlag besluttet at udarbejde en ny beregningsmetode, som stemmer bedre overens med de reelle opnåede potentialer.

Afrapporteringen for kontraktstyringen er i denne afrapportering derfor blank. Ved næste afrapportering, som også afrapporterer på regnskabet 2022, vil det være på baggrund af en ny og opdateret beregningsmetode og sagstal.

Til sagen er vedhæftet en publikation fra Kommunernes Landsforening (KL), som viser udgiftsudviklingen på det specialiserede socialområde.

Økonomi

Afrapporteringen af det specialiserede socialområde har ingen direkte økonomisk konsekvens for Odense Kommune.

Bilag

Ø98 - Det specialiserede socialområde-rotated (1)

4. Afrapportering af det specialiserede socialområde i 2022

Punkt 4: B-sag: Godkendelse af studietur for udvalget i foråret 2023

00.01.00-A00-30-22

Resume

I denne sag skal udvalget beslutte, hvilken studietur de ønsker at komme på i foråret 2023. Forvaltningen har udarbejdet to forslag til program for udvalgets studietur. Forslagene er blevet til på baggrund af udvalgets drøftelse den 27. september 2022.

- Studietur A: Danmark og Norge med fokus på omlægning af socialpsykiatrien, velfærdsteknologi og ældreområdet.
- Studietur B: Skotland med fokus på demens, brugerinddragelse og velfærdsteknologi.

De to programmer er beskrevet i sagsfremstillingen.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odense-målene.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget godkender enten Studietur A: Danmark og Norge eller Studietur B: Skotland.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender studietur B - Skotland.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Studietur A: Danmark og Norge med fokus på omlægning af socialpsykiatrien, velfærdsteknologi og ældreområdet.

Forvaltningen har smeltet de to studieture 'Danmark Rundt' og 'Oslo i Norge' sammen til én tur. Programmet er sammensat så det bedst muligt rummer elementerne fra begge ture. Nedenfor at par indledende bemærkninger, der uddyber valget af et par af udflugtsmålene.

- Besøg hos Rudersdal og Københavns kommuner

Rudersdal Kommune er langt i arbejdet med at omlægge og implementere en recovery-orienteret tilgang i socialpsykiatrien. Rudersdal vil både kunne inspirere og give udvalget konkret viden og praktiske erfaringer med hjem, bl.a. om deres partnerskab med Socialstyrelsen.

Københavns Kommune udemærker sig positivt i deres arbejde med skærmbesøg. København er markant længere med implementering og brug af skærmbesøg end Odense Kommune. Forvaltningen har også på administrativt niveau kontakt

med København, og skal i starten af det nye år på en studietur, for at blive præsenteret for deres arbejde. Det er forvaltningens vurdering, at der vil være meget inspiration og viden at hente på brugen af skærmbesøg i Københavns Kommune.

- Senter for Omsorgsforskning, Norge

Forvaltningen har tilføjet Senter for omsorgsforskning i Norge til programmet. Centeret arbejder med at indhente og udarbejde omsorgsdata og forskning. Samtidig arbejder de målrettet på at formidle omsorgsforskning til kommuner. Udvalget vil kunne finde inspiration til det videre arbejde med borgerdata ved et besøg på centeret. Forvaltningen er ikke bekendt med, at der findes et tilsvarende center i Danmark.

Dag 1	Dag 2	Dag 3
Transport til Sjælland - bus	Transport til Lufthavnen – Kastrup – Oslo, Gardermoen	Besøge botilbuddet Welhavens, hvor udvalget vil blive præsenteret for botilbuddets brug af velfærdsteknologi til målgruppen, som er borgere med demens.
		Botilbuddet har særligt fokus på den gruppe af demente borgere, der kan finde på at gå væk fra stedet, oplever ernæringsproblemer, er ensomme og kan have det svært på botilbuddet.
		Brugen af velfærdsteknologi har stor betydning for arbejdet på botilbuddet – særligt robotten Roomate fremhæves, men ligeledes sensorteknologi, elektroniske medicindispensere fremhæves som vigtig og pålidelig teknologi.
Besøge Rudersdal Kommune, hvor udvalget vil blive præsenteret for kommunens erfaringer med at udvikle, omlægge og implementere en recovery-orienterede tilgang i socialpsykiatrien.	Indkvartering på hotel i Oslo	Besøg af Senter for omsorgsforskning, der har til opgave at samle, producere og formidle viden om omsorg og omsorgsarbejdet.
Rudersdal Kommune er den ene af fire kommuner, der er indgået i et		Centeret vil give udvalget en præsentation af, hvordan de arbejder for at styrke den praksisnære forskning. Derudover vil de præsentere udvalget for, hvordan de

partnerskab med Socialstyrelsen ift. at få udviklet en recovery-orienterede tilgang i deres socialpsykiatri.

formidler deres viden til kommunerne i Norge.

Socialstyrelsen stiller sig ligeledes til rådighed for udvalget i det omfang, det vurderes relevant, at udvalget klædes på til relevant viden og tiltag på området – enten på selve dagen eller på et udvalgs møde forud for afholdelse af studieturen.

Besøge Københavns Kommune, hvor udvalget vil blive præsenteret for kommunens erfaringer med brugen af skærmbesøg i ældreplejen og evt. på socialområdet.

Besøge Kommunernes Sentralforbund (KL's søsterorganisation i Norge), hvor udvalget får mulighed for at drøfte det politiske udviklingsarbejde inden for omsorgsområdet.

Transport til lufthavnen – Gardermoen – Kastrup

Københavns Kommune er valgt, fordi de er langt i deres udvikling og implementering af skærmbesøg i ældreplejen og socialområdet sammenlignet med, hvor Odense Kommune er i dag.

KS har blandt andet til opgave at sikre udviklingen inden for innovation, kvalitetsudvikling, effektivisering og udviklingen af lokaldemokratiet.

Indkvartering på hotel i København

Besøge Oslo – en aldersvenlig by, der har fokus på at ældre borgere kan mestre deres hverdag og have en høj livskvalitet længst muligt. Der er tale om en meget bred indsats med mange interesser.

Udvalget vil blandt andet blive præsenteret for Seniorhuset PF22, der er et aldersvenligt samfund i miniature format.

Udvalget vil ligeledes blive præsenteret for deres arbejde med en seniorvejleder, som alle seniorer i Oslo har adgang, der er med til at styrke mulighederne for, at

borgerne bor hjemme
længst muligt og har en
aktiv og meningsfuld
hverdag.

Middag i København

Middag i Oslo

Studietur B: Skotland med fokus på demens og brugerinddragelse og velfærdsteknologi

Arbejdet med demens er både forskelligt og sammenligneligt for Skotland og Danmark. Forskelle og ligheder tilbyder i nogle sammenhænge god mulighed for inspiration til udvalgets arbejde. I andre sammenhænge vil det være mere vanskeligt for udvalgte at lade sig inspirere af Skotland. Nedenfor beskrives nogle af de forskelle og ligheder, som udvalget kan holde sig for øje ved vurderingen af programmet, og mulighederne for at overføre inspirationen konkret til konteksten i Odense Kommune.

- Ligheder og forskelle i arbejdet med en demensstrategi

Strukturen i den skotske demensstrategi har ligheder med udvalgets demensstrategi, da denne også er opbygget i nogle overordnede temaer, der følger borgeren med demens og dennes 'rejse' gennem et demensforløb. Det er forvaltningens vurdering, at der vil være områder, hvor Odense Kommune vil være på niveau eller eventuelt længere fremme i det strategiske arbejde med demens, end man er i Skotland. Det kunne eksempelvis dreje sig om vores arbejde med 'hjemlighed' og demensegnethed.

- Borgerinddragelse i strategiarbejdet

Skotland udmærker sig særligt i måden, de udarbejder strategier og indsatser på. Det gør de – og har gjort det i en årrække - i et tæt samspil med brugerne/borgerne. Her vil der formentlig kunne findes inspiration til udvalgets arbejde. Samtidig er borgerinddragelse også meget i fokus i Odense Kommune. Handicappolitikken er det seneste eksempel på tæt samspil med borgerne.

- Menneskesynet og tilgangen til demens

I Danmark har vi en tradition for at se helhedsorienteret og socialfagligt på tilgangen til mennesker med demens. I Skotland har de tradition for en mindre helhedsorienteret og mere sygehuslignende tilgang. De forskellige tilgange vil kunne ses i de rammer og vilkår, der i Skotland tilbydes mennesker med demens. Nogle steder vil det betyde, at kvaliteten af Odense Kommunes tilbud (fra et helhedsorienteret perspektiv) ligger noget over dem, man vil finde i Skotland. Dagcentre og plejehjem i Skotland kan opleves som mere institutionelle end typiske danske tilbud. Samtidig er der også i Skotland en bevægelse i gang, som går mod det mere helhedsorienterede, og hvor der arbejdes med andre rammer og former i tilgange til mennesker med demens. Forvaltningen arbejder på at få konkrete aftaler med et nyere dagcenter, hvor den sygehusorienterede tilgang vil være mindre fremtrædende.

Dag 1	Dag 2	Dag 3
Transport til lufthavn – Kastrup/Billund – Edinburgh	Besøge Alzheimer Scotlands forskningscenter for demens, hvor udvalget blandt andet vil blive præsenteret for deres forskning ift. hvordan netværk og familiekan agere i forbindelse med den næres demenssygdom.	Besøge et dagcenter i West Lothian Der arbejdes i samarbejde med Alzheimer Scotland på at finde et relevant dagcenter, der er etableret i forbindelse med deres nationale demensstrategi.
Indkvartering på hotel i Edinburgh	Besøge Our Voice, der er et nationalt skotsk projekt, der udvikler sundhedsvæsnet gennem feedback fra brugere og medarbejdere. Udvalget vil blive præsenteret for brugerinddragelsen på nationalt, lokalt og individuelt niveau.	Besøge et kommunalt plejehjem Der arbejdes i samarbejde med Cosla (Skotlands svar på Kommunernes Landsforening) på at finde et relevant kommunalt plejehjem at besøge, der har udmærket sig i forhold til nye eller innovative tiltag ift. demens.
Besøge Alzheimer Scotland, der er en af de drivende og centrale samarbejdspartnere for udviklingen af demensområdet. Her vil udvalget blandt andet blive præsenteret for tiltaget ”demens-løbere”.	Besøge Our Voice i praksis Der arbejdes på at finde et relevant besøg, hvor udvalget vil kunne se, hvordan brugerinddragelsen bliver omsat i praksis.	Transport til lufthavnen – Edinburgh – Billund/Kastrup
Alzheimer Scotland har fokus på at få stemmen fra mennesket med demens frem i debatten samt styrke deres rettigheder.		
University of Scotland - Lanarkshire Campus, hvor udvalget vil blive præsenteret for en institution, der har fokus på at uddanne medarbejderne i evidensbaserede indsatser, og på at udbrede viden om og indsatser til personer med demens og deres pårørende.		
Middag i Edinburgh	Middag i Edinburgh	

Økonomi

Forvaltningen anslår, at økonomien for de to studieture vil være følgende:

- Studietur A: Danmark og Norge, anslås til at koste 135.000 kr.
- Studietur B: Skotland, anslås til at koste 165.000 kr.

De anslåede beløb dækker over fly, bustransport, hotel og forplejning.

Studieturen finansieres af puljen til Rejser, seminarer, konferencer, arrangementer m.v.

Punkt 5: C-sag: Drøftelse af forslag til opdateret værdighedspolitik for Odense Kommune

27.00.00-P20-4-19

Resume

Denne sag handler om et forslag til en opdateret værdighedspolitik. Sagen kommer til beslutning på udvalgsrådet den 29. november og i byrådet den 20. december.

Det er et krav i lovgivningen, at byrådet inden for det første år i den kommunale valgperiode vedtager en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje.

Værdighedspolitikken skal indeholde de overordnede pejlemærker og principper for en værdig ældrepleje. Dette skal ske med udgangspunkt i den praktiske bistand, omsorg og pleje m.v., som ydes efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen.

I værdighedspolitikken skal der - som minimum - være en beskrivelse af, hvordan ældreplejen kan understøtte følgende områder i forhold til plejen og omsorgen af den enkelte ældre: Livskvalitet; Selvbestemmelse; Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; Mad og ernæring; En værdig død; Pårørende.

Den væsentligste ændring i den opdaterede værdighedspolitik er, at der er tilføjet et afsnit om hjemlighed på plejehjem. Afsnittet blev godkendt af Ældre- og Handicapudvalget den 23. november 2021. Derudover er der alene foretaget redaktionelle ændringer. Den opdaterede værdighedspolitik er udarbejdet med inddragelse af Ældrerådet og vil komme i offentlig høring fra den 1.-15. november.

I sagsfremstillingen er forslaget til den opdaterede værdighedspolitik præsenteret.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forslag til opdateret værdighedspolitik for Odense Kommune.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen indeholder udkast til værdighedspolitikken.

Udkast til Odense Kommunes værdighedspolitik

Forord

Denne værdighedspolitik skal beskrive, hvordan værdighed er en naturlig del af det rehabiliterende arbejde i Ældre- og Handicapforvaltningen. Værdighedspolitikken er godkendt af byrådet i Odense Kommune.

I Ældre- og Handicapforvaltningen er vores mål at understøtte det meningsfulde liv for den enkelte. Et liv med aktivitet og deltagelse og med så meget livskvalitet som muligt.

Vi anser værdighed for at være en essentiel del af et godt liv. Når vi som mennesker føler os værdsat og anerkendt, så vokser vi og styrkes, uanset vores livssituation. Og når vi oplever, at der vises tillid til os, så tager vi ansvar, får mere energi og dermed mere livskvalitet.

Vi tror på, at det enkelte menneske bedst kan sætte retningen for sit eget liv. Og hvad der er rigtigt for den ene, er ikke nødvendigvis rigtigt for den anden. Derfor støtter vi op om de mål, der er vigtige for det enkelte menneske, gennem samarbejde, dialog og faglighed. Vi skal møde mennesker med værdighed, så de føler sig set, hørt og respekteret.

Under temaer som selvbestemmelse, tværfaglighed, deltagelse og forebyggelse, beskriver vores værdighedspolitik de værdier, som ligger til grund for at støtte de odenseanere, der har brug for vores hjælp.

God læselyst.

Brian Dybro

Rådmand

Hvad er rehabilitering?

Rehabilitering er målrettet mennesker, som oplever eller er i risiko for at opleve begrænsninger i deres fysiske, psykiske, kognitive og/eller sociale funktionsevne og dermed i hverdagslivet.

Hvad er formålet med rehabilitering?

Formålet med rehabilitering er at muliggøre et meningsfuldt liv med bedst mulig aktivitet og deltagelse, mestring og livskvalitet.

Hvad er en rehabiliterende tilgang?

Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem et menneske, pårørende, professionelle og andre relevante parter. Rehabiliteringsindsatser er målrettede, sammenhængende og vidensbaserede med udgangspunkt i det enkelte menneskes perspektiver og hele livssituation.

(Definitionen af rehabilitering stammer fra *Hvidbog om rehabilitering* – Rehabiliteringsforum Danmark, 2022)

Målgruppe for Værdighedspolitikken

Målgruppen for denne værdighedspolitik er bred. Den favner både de odenseanere, der er aktive og bor i eget hjem, men som i en periode har brug for kortvarig målrettet støtte til enkelte hverdagsopgaver. Og den favner odenseanere med væsentlige funktionsnedsættelser, som har brug for mere omfattende pleje - måske endda døgnet rundt.

Fælles for denne målgruppe er, at det er mennesker, der på grund af en fysisk og/eller psykisk funktionsnedsættelse har brug for støtte til at klare hverdagens opgaver, og som måske også har brug for hjælp til sundheds- og sygeplejeopgaver.

Værdier i Værdighedspolitikken

Værdighedspolitikken er baseret på otte værdier. Disse er:

1. Vi respekterer menneskers selvbestemmelse og individuelle behov.
2. Vi fokuserer på tryghed og tillid som fundament for samarbejdet med de mennesker, vi møder.
3. Vi arbejder for deltagelse i fællesskaber.
4. Vi lægger vægt på ernæring, fordi mad har stor betydning for vores helbred, sundhed og livskvalitet.
5. Vi møder familien og netværket som ressourcer og vigtig samarbejdspartner.
6. Vi respekterer, at en plejebolig er et hjem.
7. Vi forebygger sygdom, svækkelse og yderligere tab af færdigheder.
8. Vi støtter og lindrer ved livets afslutning.

I det næste folder vi de otte værdier ud.

Værdi 1: Vi respekterer menneskets selvbestemmelse og individuelle behov.

I Ældre- og Handicapforvaltningen står vi over for mange forskellige odenseanere i mange forskellige livssituationer og livskriser. For livet er foranderligt og uforudsigeligt, og ikke to mennesker er ens. Men lige meget, hvem vi står ansigt til ansigt med, så møder vi alle odenseanere med den samme respekt for, at de selvfølgelig kender sig selv, deres mål, drømme og behov bedst. Derfor er det også altid i et tæt samarbejde med de mennesker, vi skal hjælpe, og deres pårørende, at vi fastlægger de rigtige indsatser.

Høj faglighed og omsorg er vigtige nøgleord hos os, og vi gør, hvad vi kan for, at de odenseanere, vi møder, oplever ligeværdigt samarbejde og mest mulig selvbestemmelse, hvad enten det drejer sig om fysisk eller mental sundhed.

Værdi 2: Vi fokuserer på tryghed og tillid som fundament for samarbejdet med de mennesker, vi møder.

Det har stor betydning for alle mennesker uanset alder at kunne klare hverdagens aktiviteter så selvstændigt som muligt. Alle odenseanere skal have tillid til, at de får den støtte fra kommunen, som de har brug for, når hverdagen bliver svær at klare alene. Vores arbejde med målrettede forløb betyder, at vi kommer, når der er brug for os – og at vi kommer igen, hvis den enkelte på et senere tidspunkt får brug for støtte til hverdagslivet.

For at give den bedste støtte til de odenseanere, vi møder, arbejder vi tværfagligt. Det betyder, at der kan være forskellige faggrupper, der samarbejder om at støtte det enkelte menneske i at nå sine mål. Det er af afgørende betydning, at disse forløb opleves trygge og tillidsfulde. Det bestræber vi os på ved at være velorienterede omkring det enkelte menneskes situation, og at vi kender de mål, der er sat og den støtte, der skal gives.

Vores ambition er derfor at have klare aftaler og et højt informationsniveau. Dels mellem borger og kommune, koordination imellem forvaltningerne i Odense Kommune og på tværs af sektorerne som f.eks. sygehus og kommune.

Værdi 3: Vi arbejder for deltagelse i fællesskaber.

Alle odenseanere kan i perioder opleve, at det kan være svært at bevare eller få nye sociale relationer – specielt hvis man står i en ny og ukendt livssituation. Man er måske ikke længere en del af et arbejdsfællesskab. Man mister måske sin ægtefælle eller nære venner. Man har måske ikke længere det samme overskud til at være opsøgende i fællesskaber. Man kan få en depression, angst eller en kronisk sygdom, som gør det vanskeligt at være sammen med andre.

I sådanne situationer kan det være svært at finde overskuddet til at være social eller til at opsøge gamle såvel som nye fællesskaber. Det kan betyde, at man, selvom man ikke ønsker det, kan komme til at føle sig ensom eller isoleret. Men ingen i Odense Kommune skal være alene, hvis de ikke ønsker det. Derfor skal odenseanere, der ikke selv kan, have støtte til at skabe eller genskabe meningsfulde relationer og sociale netværk. Det skal de for ikke at havne i en situation, hvor uønsket ensomhed præger livskvaliteten negativt og får konsekvenser for både fysisk og psykisk helbred.

Odense Kommunes aktive og dynamiske civilsamfund og mangfoldige foreningsliv spiller en stor rolle i kampen mod ensomhed. Det er nemlig her, man kan møde andre i samme livssituation, eller med samme interesse som én selv. Men det kan være svært for civilsamfundet, eller foreningerne at nå de odenseanere, som kunne have gavn af deres tilbud. Derfor er det vores opgave at skabe optimale muligheder og gode rammer for samspillet og samarbejdet med foreningslivet.

Værdi 4: Vi lægger vægt på ernæring, fordi mad har stor betydning for vores sundhed, helbred og livskvalitet.

Ernæring, mad og måltider er en vigtig del af det gode liv. Kroppen har brug for ernæring for at kunne fungere. Mad kan give nydelse, og måltider kan give fælles oplevelser. Ernæring, mad og måltider er meget mere end det, der ligger på tallerkenen. Vi bestræber os på at løfte blikket fra tallerkenen og se på omgivelserne og rammerne for det gode måltid. Både mad, måltider og ernæring har stor betydning for odenseanernes helbred, livskvalitet og evnen til at fungere godt i hverdagen. Kosten skal tilpasses individuelle hensyn og ernæringsbehov for at forebygge underernæring samt overvægt. Vores mål er altid at gøre måltidet til en god stund for den enkelte og fællesskabet.

Værdi 5: Vi møder familien og netværket som ressourcer og vigtig samarbejdspartner.

Pårørende, for eksempel som familiemedlem eller nærmeste netværk, har stor betydning for det enkelte menneskes rehabiliteringsforløb. Vi vil derfor møde den pårørende som en ressource og vigtig samarbejdspartner, som vi understøtter i hverdagens små og store opgaver i forhold til at støtte, passe eller pleje et familiemedlem eller anden nærtstående. Det er dog altid vigtigt at indhente den enkeltes accept, inden de pårørende inddrages. Pårørendes viden og erfaringer skal anerkendes og inddrages i opgaveløsningen, og pårørende skal støttes og guides, så de bliver i stand til at medvirke aktivt i rehabiliteringsindsatsen.

Det skal være enkelt og overskueligt for pårørende at samarbejde med Odense Kommune, og den pårørende skal have en oplevelse af et højt informationsniveau og sammenhæng i de indsatser, der leveres. Kommunikationen med de pårørende skal bygge på gensidig respekt og tillid, og pårørende skal opleve tryghed og sikkerhed for, at deres nærtstående modtager kvalificeret støtte i den udstrækning, der er behov for.

Pårørende er værdifulde og skal have mulighed for rådgivning, sparring og støtte i forhold til de udfordrende opgaver og dilemmaer, de kan stå i. Når ens nærtstående bliver ramt, bliver man som pårørende også ramt. Derfor har vi i Odense en pårørendepolitik, som er for alle pårørende, og som tilgodeser den livssituation og problematik, man som pårørende står i, hvad enten man er barn eller voksen. Vi tilbyder tilbud til pårørende, hvor pårørende bl.a. kan få individuel støtte i form af personlige samtaler og/eller deltage i netværk med andre pårørende.

Værdi 6: Vi respekterer, at en plejebolig er et hjem.

Ude godt, hjemme bedst. Sådan er der sikkert mange af os, som har det. Det er dejligt at komme ud og få nye input og indtryk, men det er også rart at komme hjem. For derhjemme lader vi op. Her har vi vores ting omkring os, vi er trygge, og her bestemmer vi selv.

Denne følelse af hjemlighed og tryghed i hjemmet skal også være en naturlig del af det at bo på plejehjem. Det ideelle plejehjem er netop et hjem for de mennesker, der bor der. Og ens hjem er det fysiske sted, hvor vi som mennesker bestemmer allermest selv. Tilsvarende bør gøre sig gældende på vores plejehjem – at vi bevarer vores indflydelse på eget liv og at det er i fællesskab, vi bestemmer - altså plejehjemmet skal ses som værende et hjem, hvor der bor flere, men hvor den enkeltes indflydelse og medbestemmelse vedrørende eget liv fortsat vægtes meget højt.

Følelsen af hjemlighed varierer fra menneske til menneske. For nogle af os er det vigtigt med friske blomster i vindueskarmene eller farverige malerier på væggene, mens det for andre af os måske betyder mere, at venner og familie kan komme og gå, som de vil, eller at der en gang imellem dufter af friskbrygget kaffe og nybagte boller.

Uanset årsagen til, at man er kommet på plejehjem, er manglende fysisk eller psykisk formåen, så ønsker de aller fleste mennesker at kunne fortsætte med at leve et liv, så nær det liv, de indtil nu har levet, og det er medarbejdernes vigtigste opgave at understøtte dette. Derfor er det vigtigt, at der er plads og rum til det hele på Odenses plejehjem.

Livet i plejehjemmenes fællesarealer, hvor beboerne mødes, udgør en vigtig del af den samlede følelse af hjemlighed. Fællesarealerne kan nemlig sammenlignes med vores dagligstue derhjemme, og det er derfor essentielt, at beboerne nyder at komme der og oplever, at fællesarealerne er en del af deres hjem.

Følelsen af hjemlighed og tryghed, i både lejligheder og fællesarealer, er noget, som vi skal fremme. Både i den helt håndgribelige, fysiske indretning, udearealer men også medarbejdernes måde at møde det enkelte menneske på. Derfor er det for eksempel vigtigt, at vi har øje for, at både lejligheder, fællesarealer og udendørsarealer skal være hyggelige og rare uden for meget støj og tilfældig indretning. Og at medarbejderne som en selvfølge møder både beboere og pårørende varmt og værdigt, lyttende og anerkendende.

Værdi 7: Vi forebygger sygdom, svækkelse og yderligere tab af færdigheder.

Vi ønsker ikke først at blive inddraget, når sygdommen er opstået. Vi vil gerne forebygge, at sygdomme opstår, og vi vil hele tiden have fokus på tidlig opsporing, så vi undgår, at sygdomme forværres yderligere.

Vores mål er, at vi i samarbejde med de odenseanere, vi møder, vi forebygger, at de svækkes og mister deres selvstændighed, og samtidig støtte vi dem, der ikke kan selv, så hverdagen kan fungere bedst muligt.

Fundamentet for det har både en fysisk og en mental dimension. Den fysiske dimension handler om at være rask og mindske risikofaktorer, som kan udvikle sig til sygdom. Den mentale dimension handler om, at man trives og føler sig rask.

Værdi 8: Vi støtter og lindrer ved lives afslutning.

Der er ingen odenseanere, der skal dø alene, hvis de ikke ønsker det.

Vi ønsker at samarbejde med det enkelte menneske og de pårørende om, at afslutningen på livet bliver værdig og som ønsket. Hvis den døende ikke ønsker at være alene ved livets afslutning, skal vi som fagpersoner samarbejde med den døende om at finde en god løsning på dette.

En værdig afslutning på livet forudsætter, at den døende og de pårørende er de centrale beslutningstagere i forløbet. Der skal i tæt samarbejde med den døende og de udarbejdes en plan for den sidste tid og for selve døden, hvor der altid er fokus på den enkeltes ønsker, behov, ressourcer og motivation.

En værdig død forudsætter, at vores medarbejdere har tid til nærvær og omsorg for såvel den døende som for de pårørende. Det kræver medarbejdere, der har de rette kompetencer til at sikre en tryk og så vidt mulig smertefri afslutning på livet.

Fra politik og visioner til virkelighed

Ældre- og Handicapforvaltningen har allerede i dag en lang række strategier, som bl.a. vedrører ældreområdet. Det er Rehabiliteringsstrategien, Demensstrategien, Velfærdsteknologistrategien og Mad- og Måltidsstrategien.

Med udgangspunkt i disse strategier kan vi gå fra politik og visioner i Værdighedspolitikken og til virkelighed. Værdighedspolitikken skal både ses som en afspejling af vores praksis i dag samt som de pejlemærker, vi arbejder henimod.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar på ÆHU's drøftelse af forslag til opdateret værdighedspolitik for Odense

Punkt 6: C-sag: Drøftelse af forslag til udmøntning af budget 2023

03.08.01-G01-34-20

Resume

Denne sag handler om

1. Udmøntning af den del af aftalen om budget 2023, som vedrører Ældre- og Handicapudvalget.
2. Udmøntning af den del af aftalen om budget 2020, som vedrører den løbende kompensation for den demografiske udvikling.
3. Udmøntning af den del af effektiviseringsstrategien, som vedrører Tværgående effektiviseringer.
4. Fravigelse af princip om pulje til håndtering af eventuel negativ midtvejsregulering.

1. Aftale om budget 2023

Byrådet har den 12. oktober vedtaget Budget 2023, og herunder aftalen om budgettet. Som del af budgettet afsættes der 6,8 mio. kr. i 2024 og 9,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til driften af det kommende botilbud til mennesker med autisme. Dette under forudsætning af, at Ældre- og Handicapudvalget selv finansierer den resterende driftsudgift gennem hjemtagning af borgere og arbejdet med den byrådsgodkendte effektiviseringsstrategi.

Derudover afsættes der en pulje til velfærdsteknologi på 1 mio. kr. i 2023. I forbindelse med udmøntningen skal der inddrages relevante virksomheder og på sigt arbejdes frem mod nye organiseringsformer, eksempelvis i offentligt-privat samarbejde.

I aftalen er der en række områder, hvor der ikke er afsat midler under Ældre- og Handicapudvalget, men som har relevans for udvalget. Områderne er:

- Nyt autismetilbud (forventes at blive håndteret som del af Velfærdens Fundament).
- Genetablering af dagtilbud for beboere fra Munkehatten (forventes at blive håndteret som del af Velfærdens Fundament).
- Mere plads til de udkørende grupper (anlæg).
- Løsning på udfordringer med, at velfærdsmedarbejdere udsættes for passiv rygning (anlæg).
- Flere velfærdselever.
- Kvalitetsløft af SOSU- og PAU-uddannelserne.
- 2030 handlingsplan for børn- og unges mentale trivsel i Odense.
- Færre regler på ældreområdet.
- Psykiatриhandleplan.
- Hjælp til borgere, der har svært ved det digitale.
- Øget tillid på handicapområdet.
- Etablering af netværksgruppe til unge, der har forældre med en sindslidelse, og som modtager hjælp fra Ældre- og Handicapforvaltningen (fra forståelsespapiret - et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense).
- Styrket indsats for fastholdelse af normalitet under indlæggelse i behandlingspsykiatrien (fra forståelsespapiret - et skifte til gavn for børn og unges mentale trivsel i Odense).

I sagsfremstillingen er beskrevet udmøntningen af aftalen om budget 2023.

2. Kompensation for den demografiske udvikling

Med budget 2020 blev der indført en demografimodel, som skal sikre, at pengene følger med det stigende antal +65-årige. Modellen bidrager til at sikre, at udvalget kompenseres for de stigende driftsudgifter, der følger af, at der bliver flere ældre. Til budget 2023 får Ældre- og handicapudvalget tilført midler svarende til 15 mio. kr.

Forvaltningens anbefalinger tager afsæt i de områder, som er væsentligt demografafhængige og som vil være i økonomisk ubalance uden tilførsel af kompensation for den demografiske udvikling.

I sagsfremstillingen er beskrevet forvaltningens anbefalinger til udmøntning af kompensationen for den demografiske udvikling.

3. Tværgående effektiviseringer

Med budget 2023 er der – som del af Effektiviseringsstrategien – et tværgående effektiviseringskrav på samlet 5 mio. kr. Udvalgets andel udgør 0,5 mio. kr.

I sagsfremstillingen er beskrevet forvaltningens anbefalinger til udmøntning af det tværgående effektiviseringskrav.

4. Fravigelse af princip om håndtering af negativ midtvejsregulering

Med budget 2020 besluttede Ældre- og Handicapudvalget at tilbageholde en andel af budgettet svarende til 7 mio. kr. til håndtering af en eventuel negativ midtvejsregulering. Til budget 2023 anbefaler forvaltningen, at dette princip fraviges.

I sagsfremstillingen er der en beskrivelse af baggrunden for forvaltningens anbefaling om fravigelse af princippet.

INDSTILLING

Ældre- og Handicapforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter

1. Udmøntning af den del af aftalen om budget 2023, som vedrører Ældre- og Handicapudvalget.
2. Udmøntning af den del af aftalen om budget 2020, som vedrører den løbende kompensation for den demografiske udvikling.
3. Udmøntning af den del af effektiviseringsstrategien, som vedrører Tværgående effektiviseringer.
4. Fravigelse af princip om håndtering af eventuel negativ midtvejsregulering til budget 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Sagsfremstilling

Sagsfremstillingen beskriver forvaltningens anbefalinger til udmøntningen af aftalen om budget 2023, kompensationen for den demografiske udvikling, de tværgående effektiviseringer samt fravigelse af princip om pulje til negativ midtvejsregulering.

1. Aftale om budget 2023

Byrådet har den 12. oktober vedtaget Budget 2023, og herunder aftalen om budgettet, hvor der til udvalget er prioriteret midler til

- Drift af kommende bo- og dagtilbud for mennesker med autisme.
- Velfærdsteknologi.

Drift af kommende bo- og dagtilbud for mennesker med autisme

Med aftalen om budgettet er der prioriteret 6,8 mio. kr. i 2024 og 9,0 mio. kr. årligt fra 2025 og frem til driften af det nye bo- og dagtilbud til mennesker med autisme. Tildelingen er under forudsætning af, at udvalget finansierer den resterende del af driften svarende til yderligere ca. 5,5 mio. kr. årligt gennem hjemtagning af borgere og gennem arbejdet med effektiviseringsstrategien.

Velfærdsteknologi

Med aftalen om budgettet er der prioriteret 1 mio. kr. i 2023 til velfærdsteknologi. I forbindelse med udmøntningen skal udvalget inddrage relevante virksomheder og på sigt arbejde frem mod nye organiseringsformer, eksempelvis i offentligt-privat samarbejde.

Forvaltningen anbefaler, at midlerne – ligesom de disponible midler fra effektiviseringsstrategien – bliver udmøntet til en styrket indsats på digitaliserings- og velfærdsteknologiområdet. Forvaltningen vil i løbet 2023 vende tilbage til udvalgets godkendelse med konkrete teknologier, der ønskes afprøvet eller implementeret.

Kompensation for den demografiske udvikling

Med budget 2020 blev der indført en demografimodel, som skal sikre, at pengene følger med det stigende antal +65-årige. Modellen skal bidrage til at sikre, at udvalget kompenseres for de stigende driftsudgifter, der følger af demografipresset.

Til budget 2023 er der 15 mio. kr. til udmøntning til den demografiske udvikling. Forvaltningens anbefalinger til udmøntningen sker indenfor rammerne af de politisk besluttede kriterier, som er ældreomsorg (midlertidig og gradvist nedsat funktionsevne), social service (tilbud til voksne med særlige behov, hjælpemidler mv.) og sundhed (sundhed og forebyggelse, træning).

Forvaltningen anbefaler, at der med udmøntningen fokuseres på de områder, som er i ubalance og som oplever konsekvenserne af den demografiske udvikling.

Forvaltningen anbefaler med dette afsæt, at der udmøntes 9,8 mio. kr. til sygeplejeområdet, fordi flere borgere har et øget behov for sygepleje. Konkret kan forvaltningen konstatere en stigning på 106 borgere, som har modtaget grundlæggende sygepleje i perioden 1. januar - 31. august 2022. Det svarer til en stigning på 4 procent.

For det andet, at der udmøntes 3,2 mio. kr. til de +65-årige på det specialiserede socialområde, fordi der er en stigning på 20 borgere i denne målgruppe. Forvaltningen kan desuden konstatere en svagt stigende gennemsnitslevealder for målgruppen fra 70,7 til 71,7 fra 2019 til 2022.

For det tredje, at der udmøntes 2 mio. kr. til de afledte konsekvenser af den demografiske udvikling, som betyder et stadigt stigende behov for jobtøj og el-biler, som følge af flere velfærdsmedarbejdere. Udmøntningen vil bidrage til at skabe en bedre hverdag for medarbejderne og til at gøre Ældre- og Handicapforvaltningen til en attraktiv arbejdsplads.

Forvaltningen orienterer derudover om, at der – med midler fra budget 2022 til ”medarbejdere med specialistkompetencer på sundhedsområdet” – udmøntes i alt 1,1 mio. kr. til demensteamet og kontinenteamet som følge af et stigende behov som følge af den demografiske udvikling.

Tværgående effektiviseringer

Med budget 2023 er der – som del af Effektiviseringsstrategien – et tværgående effektiviseringskrav på samlet 5 mio. kr. Udvalgets andel udgør 0,5 mio. kr.

Effektiviseringen er knyttet op på kategoristyring, som indebærer en opdeling af kommunens samlede indkøb i kategorier, der er rettet mod et afgrænset marked. For hver kategori lægges en strategi for, hvordan kommunens indkøbsbehov på området mest effektivt kan konkurrenceudsættes.

Odense Kommune har i samarbejde med eksternt konsulentfirma udarbejdet en analyse af Odense Kommunes indkøb baseret på kommunens indkøbsdata. Analysen har foreløbig peget på følgende fire områder: Kultur, oplysning, forlystelser og sport, Kontor-, hobby-, lege- og forbrugsartikler, Inventar, møbler og indretning og Rådgivning og konsulentarbejde.

Forvaltningen anbefaler, at udmøntningen vil blive foretaget på baggrund af det faktuelle materiale, der ligger til grund for provenuberegningen.

Fravigelse af princip om håndtering af negativ midtvejsregulering

Med budget 2020 besluttede Ældre- og Handicapudvalget at tilbageholde en andel af budget svarende til 7 mio. kr. til håndtering af en eventuel negativ midtvejsregulering. En negativ midtvejsregulering betyder, at udvalgets budget nedskrives.

Til budget 2023 anbefaler forvaltningen, at dette princip fraviges, fordi der forventes en positiv midtvejsregulering. Anbefalingen bygger på de stigende priser på varer og tjenesteydelser, hvilket der blev orienteret om på møde i Økonomiudvalget den 26. oktober.

Økonomi

Dette afsnit indeholder en oversigt over udmøntningen af aftalen om budget 2023 (tabel 1) og kompensationen for den demografiske udvikling (tabel 2).

Tabel 1 – Oversigt over udmøntning af midler fra aftale om budget 2023

Tiltag	2023	2024	2025	2026	I alt
Nyt autismetilbud	0	6.750	9.000	9.000	24.750
Velfærdsteknologi	1.000	0	0	0	1.000

Tabel 2 – Oversigt over udmøntning af kompensation for den demografiske udvikling

	Område	2023 og frem
Kompensation for den demografiske udvikling	Sygeplejeområdet	9.800
	Flere +65-årige på det specialiserede socialområde	3.200
	Afledte konsekvenser af den demografiske udvikling	2.000
I alt		15.000

Bilag

Ældrerådets høringssvar

Handicaprådets høringssvar på ÆHU's drøftelse af forslag til udmøntning af Budget 2023

Punkt 7: D-sag: Møde med Ældrerådet

85.02.02-G01-488-15

Resume

På mødet deltager Ældrerådet under dette punkt.

Beslutning

Møde mellem Ældre- og Handicapudvalget og Ældrerådet afholdt.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Punkt 8: D-sag: Orientering om opdateret strategi for rehabilitering i Ældre- og Handicapforvaltningen

00.15.00-A00-8-22

Resume

Med denne sag orienteres udvalget om, at Ældre- og Handicapforvaltningen har opdateret strategien for rehabilitering. Ældre- og Handicapudvalget havde strategien til beslutning den 8. oktober 2019.

I 2022 udkom en ny Hvidbog om rehabilitering i Danmark, som har givet anledning til en opdatering af forvaltningens strategi for rehabilitering. Der er primært lavet redaktionelle ændringer. Grundforståelsen af rehabilitering er der ikke ændret på.

Strategien for rehabilitering bygger på Hvidbogens definition, og er grundlaget for samarbejdet med alle de mennesker, der henvender sig til Ældre- og Handicapforvaltningen. Forvaltningen samarbejder både med mennesker, der har en medfødt funktionsnedsættelse og mennesker, der undervejs i livet pådrager sig en funktionsnedsættelse. Derfor kan rehabilitering handle om at opretholde, generhverve og udvikle funktioner. Det gælder både fysiske, psykiske, sociale og kognitive funktioner. Forvaltningen har fokus på at forebygge sygdom og yderligere tab af funktionsevne samt at fremme sundhed og mindske ulighed i sundhed.

Indsætterne fra forvaltningen varetages af mange forskellige fagligheder, og forvaltningen har fokus på både socialfaglige og sundhedsfaglige kompetencer samt tværfaglige rehabiliteringskompetencer. Forvaltningens opgaver omfatter genoptræning, pleje og støtte til hverdagslivet, opretholdelse af sundhed og forskellige typer af behandlingsopgaver. Rehabilitering bygger på en grundlæggende antagelse om, at alle voksne selv vil bestemme og have mest mulig indflydelse på eget liv. Derfor tilrettelægges rehabiliteringsforløbet med så stor respekt for den enkeltes vaner og ønsker, som det er muligt inden for de givne rammer.

Rehabilitering er fortsat den fælles faglige tilgang i forvaltningen. Rehabiliteringsstrategien skal sætte fokus på, at forvaltningen kontinuerligt arbejder med at styrke den rehabiliterende tilgang i alle dele af Ældre- og Handicapforvaltningen.

Strategien for rehabilitering er vedlagt som bilag.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Bilag

Rehabiliteringsstrategi

Punkt 9: D-sag: Orientering om sundhedsfagligt tilsyn og påbud i Åsum-gruppen

29.09.20-K09-1-22

Resume

Denne sag handler om et sundhedsfagligt reaktivt tilsyn i Åsum-gruppen, som blev udført den 2. august 2022 og et efterfølgende påbud, som blev udstedt den 30. september 2022.

Styrelsen for Patientsikkerhed har udført tilsynet, som har til formål at vurdere patientsikkerheden på behandlingsstedet samt sikre læring hos sundhedspersonalet.

Styrelsen har placeret Åsum-gruppen i kategorien: Kritiske problemer af betydning for patientsikkerheden. Ud af fire kategorier er det den dårligste kategori.

Følgende fremgår af påbuddet:

"Styrelsen for Patientsikkerhed har den 30. september 2022 givet påbud til hjemmeplejeenheden Åsumgruppen i Odense Kommune om at sikre forsvarlig medicin håndtering, tilstrækkelig journalføring og implementering af instrukser herfor".

Tilsynsrapporten og påbuddet er vedlagt som bilag.

Forvaltningen orienterede om de forskellige typer af tilsyn på ældre- og handicapområdet på udvalgsrådet den 1. februar 2022 (se punkt 2).

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Bilag

Tilsynsrapport - Åsumgruppen

Påbud

Punkt 10: D-sag: Aktuelle sager

85.02.02-G01-488-15

Resume

- Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejehjemmet Bolbro den 1. september 2022.
- Orientering om borgersager.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.

Bilag

Referat af kontaktudvalgsmøde på Plejehjemmet Bolbro

Punkt 11: E-sag: Forslag fra byrådsgruppe F: Godkendelse af udarbejdelsen af en ny Ældrepolitik med borgermøder og ekspertråd

27.00.00-P20-4-19

Initiativretsforslag

Med henvisning til § 2 stk. 2 i Ældre- og Handicapudvalgets forretningsorden fremsender rådmand Brian Dybro (F) følgende forslag til optagelse på Ældre- og Handicapudvalgets dagsorden for mødet den 1. november 2022.

SF - Socialistisk Folkeparti foreslår, at Ældre- og Handicapudvalget godkender udarbejdelsen af en ny Ældrepolitik for Odense Kommune i 2023, som skal sætte retningen for fremtidens ældrepleje i Odense. Det skal ske med en inddragelse af borgere, medarbejdere og organisationer. Samtidig skal der nedsættes et ekspertråd, som på baggrund af borgernes ideer og forslag, skal komme med deres bud på indhold i politikken og handlinger.

Baggrunden for forslaget er, at der både er og kommer mange flere ældre, som har brug for hjælp, sygehusene udskriver de ældre patienter hurtigere og hurtigere, uden at de er færdigbehandlet, og der er store rekrutteringsproblemer i ældreplejen. KL vurderer, at der i 2030 kommer til at mangle 16.000 ansatte i ældreplejen i Danmark. Det mærker vi allerede nu i Odense, hvor vi ser mange ubesatte stillinger, og man er nødt til mange steder at ansætte ufaglærte, fordi vi ikke kan få sundhedsfagligt uddannet medarbejdere, og udgifterne til vikarer vokser.

Der er med andre ord store problemer, som vokser sig større og større, på et utrolig vigtige velfærdsområde som ældreplejen. Det kalder på endnu mere handling og initiativer, hvis vi skal sikre en tryk og værdig alderdom - både nu og i fremtiden.

Folketingsvalgkampen har også har stort fokus på ældreområdet, ikke mindst med hurtige udmeldinger, som ikke løser det store. Når støvet fra valgkampen har lagt sig, så står vi lokalt stadig med store udfordringer.

Derfor skal vi sætte gang i arbejdet med at løse problemerne. Og det skal ske i en demokratisk samtale med byen.

Udarbejdelsen af en ny ældrepolitik og forslag til handlinger og initiativer skal derfor ske med en bred inddragelse af borgere, medarbejdere, ledere, pårørende, tillidsfolk, Ældreråd, Ældre Sagen, uddannelsesinstitutioner og faglige organisationer m.fl.

De involverede parter skal, på en række borgermøder i byen, have mulighed for at komme med input til politikken og forlag til initiativer og handlinger.

Derudover skal der oprettes en gruppe med deltagelse af nationale og lokale videnspersoner på ældreområdet. Gruppen skal med baggrund i de forslag og input, der er kommet på borgermøderne også komme med perspektiver og anbefalinger på fremtidens ældrepleje og en ny politik samt, hvordan politikken og tilhørende handleplaner skal implementeres.

Politikken skal også følges op af handlinger lokalt på de enkelte arbejdspladser i ældreplejen.

Indstilling fra forslagsstiller

SF-Socialistisk Folkeparti indstiller, at udvalget godkender, at der udarbejdes en ny ældrepolitik for Odense Kommune i 2023 samt at arbejdet med ældrepolitikken igangsættes med borgermøder, som skal komme med forslag til fremtidens

ældrepleje, og der nedsættes et ekspertråd, som skal komme med anbefalinger til fremtidens ældrepleje i Odense.

Forvaltningens belysning

En værdighedspolitik hører under Odense byråd. Værdighedspolitikken er senest behandlet på Ældre- og Handicapudvalget på møde den 27. november 2018, og godkendt i Odense byråd på møde den 12. december 2018.

Det er et krav i lovgivningen, at byrådet inden for det første år i den kommunale valgperiode vedtager en værdighedspolitik for den kommunale ældrepleje. Værdighedspolitikken skal indeholde de overordnede pejlemærker og principper for en værdig ældrepleje. Dette skal ske med udgangspunkt i den praktiske bistand, omsorg og pleje m.v., som ydes efter lov om social service til personer over folkepensionsalderen.

I værdighedspolitikken skal der - som minimum - være en beskrivelse af, hvordan ældreplejen kan understøtte følgende områder i forhold til plejen og omsorgen af den enkelte ældre: Livskvalitet; Selvbestemmelse; Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; Mad og ernæring; En værdig død; Pårørende.

En ældrepolitik – en udvalgs politik – hører under Ældre- og Handicapudvalget.

Der er derudover en række initiativer på ældreområdet, som forvaltningen finder relevante at fremhæve, da de spiller ind i og har betydning for formulering af en ny ældrepolitik/værdighedspolitik. Det drejer sig om:

- Velfærdens fundament, herunder bl.a. hjemlighed på plejehjem
- Pårørendepolitikken
- Beboer- og pårørendemøder på plejehjem
- Kontaktudvalgsmøder
- velfærdstaskforce

Forvaltningen kan, hvis udvalget ønsker det, vende tilbage med en procesplan for udarbejdelsen af en ny værdighedspolitik primo 2023.

Beslutning

Ældre- og Handicapudvalget godkender indstillingen.

Udvalgsmedlem Abdinoor Adam Hassan deltog ikke i mødet.